

ма, в нѐм нет альтруистических начал, которые питают настоящую любовь и дружбу.

Третья зона поражения – это дефицит добрых дел, сделанных по зову сердца. Дефицит добрых дел увеличивает силу мирового зла, которое всегда носит организованный характер. Любовь и ненависть – два Вселенских начала, о которых говорил ещё Эмпедокл – опять находятся в состоянии жесткого противостояния и с каждым днём чаша весов склоняется в сторону зла. Из сознания людей исчезает романтика. Они становятся меркантильными и расчётливыми. Они перестали совершать нерациональные альтруистические поступки, проявляют чѐрствость, недоверие друг к другу и живут по извечному принципу «моя хата с краю, ничего не знаю».

Людей необходимо учить получать удовольствие от осознания себя добрыми и от того, что от твоей помощи другому стало легче. Маленькие и незаметные поступки, совершаемые ежедневно, едва заметная улыбка, мелкая помощь пожилому или инвалиду добавляют весу Вселенскому добру и откинут назад набирающее силу Зло. Для того, что утверждалось добро, необходима чистота разума, необходимо критическое мышление, понимание, что жизнь – одна. Рене Декарт сказал: «Мыслию, следовательно, существую». Давайте мыслить и держать свой разум в чистоте.

Колесніков В.
НТУ «ХП»

ФІЛОСОФІЯ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У процесі національного відродження духовної культури українського народу важливе місце у комплексі наук належить філософії, реалізації нею питань, структури, характеру філософської думки України.

Дослідження історії філософської думки в Україні як невід'ємної складової частини світової культури. Функціонування філософських ідей створює філософсько-світоглядний ґрунт тієї культури, що об'єднує людей, які живуть в Україні і формують її народ. Мова йде про світоглядну ментальність, що визначає власне українське бачення світу, про комплекс

світоглядних ознак, що зумовлюють визначеність духовного світу нації в контексті історії культури людства. Урахування усіх складових у їх взаємодії дозволяє усвідомити самотність філософії в Україні,

Щодо історичного «українське буття», то, на думку філософів, воно впливає з феномену «пограниччя», «межовості». Пограничність виявляється у багатьох вимірах. З давніх-давен предки сучасних українців жили на межі стику землеробських і кочових цивілізацій, стику західного і східного християнства, християнства та ісламу. До цих форм «межовості» пізніше додався пограничний стан по осі «місто – село». Укорінена пограничність сформувала певний тип ментальності і тип поведінки українця, у яких теж можна вбачати подвійну тенденцію – готовність до самозахисту, опору й готовність сховатись, відійти від світу, «втекти від політики». Можливо, звідси й походить та риса, яку інколи називають роздвоєністю душі, що є наслідком постійної боротьби «на межі», боротьби за виживання.

Серед рис української ментальності (вдачі), що історично сформували і успадковуються з покоління в покоління, є й інші. Дмитро Чижевський серед них називає емоціоналізм і сентименталізм, чутливість та ліризм, індивідуалізм та прагнення до “свободи” у різних розуміннях цього слова, нахил до духовного усамітнення в певні періоди свого життя. Дехто додає до них також наявність анархічного начала, певну некерованість у діях. Ці риси позначились на всіх культурних складових, ними просякнуті звичаї й ритуали, фольклорні джерела тощо. І мабуть не варто наполягати на надмірному впливові на поведінку людей сучасних форм життя: вони часто йдуть від суто зовнішніх, цивілізаційних (в смислі технічних досягнень) здобутків і не зачіпають глибин народної психології. Для України процеси національного відродження не можуть вважатися завершеними із досягненням основної мети, в повному обсязі, що і відрізняє українську ситуацію у галузі відродження від аналогічних процесів у багатьох наших сусідів. Говорячи про основні завдання філософії нації під час розгортання і наповнення якісно новим змістом процесів національного відродження, перш за все назвемо необхідність соціально-філософського аналізу проблем державо- і націотворення, консолідації української нації. Адже етнонаціональний розвиток сучасної України —

надзвичайно складне явище. В межах філософії нації може відбутися пошук відповідей на питання про характер української держави, яку мусимо створити, її форму, яка б найбільше відповідала нашій вдачі. Тобто філософія нації в змозі допомогти реалізувати можливість приведення організаційних форм політичного життя у відповідність до національного характеру свого народу. Ці, а також багато інших проблем (в тому числі з'ясування змісту і скерованості внутрішньої і зовнішньої політики, питання оптимізації міжнаціональних стосунків тощо) можуть досліджуватися засобами філософії, що допоможе зламати багато існуючих стереотипів мислення і поведінки та виробити виважену лінію молодого української незалежної держави.

Лобода Е.
НТУ «ХПИ»

ФИЛОСОФИЯ МУЗЫКИ

Музыка и философия тесно связаны. Л. Бетховен считал, что музыка – это высокое откровение, мудрость и философия. Плутарх указывал на то, она нуждается в философии, ибо она одна в состоянии определить для музыки надлежащую меру и степень полезности. Философская проблематика музыки связана с определением сущности её природы и способностью оказывать глубокое воздействие на внутреннее психологическое состояние человека. Платон называл музыку воплощением всего прекрасного и всего возвышенного. И.В. Гете считал, что музыка – это абсолютное трансцендентное средство проникновения в области высшего порядка и красоты, А. Шопенгауэр говорил, что музыка есть тайное упражнение в метафизике души, не осознающей того, что она философствует. В чём тайна музыки, как она способна оказывать такое сильное влияние на человека?

В исследовании этого вопроса можно выделить несколько подходов. Еще во времена античности музыка была отождествлена с универсумом, ей была придана космическая сила. Так, например, Пифагор был абсолютно уверен в том, что «земная» музыка является проявлением Кос-